

Compareixença crisi COVID-19

-al·locució del cap de Govern, MI Sr Xavier Espot Zamora-

Andorra la Vella, 13 de març de 2020

Benvolguts conciutadans i conciutadanes,

Des de l'inici de la crisi causada pel COVID-19 el Govern ha seguit una política de comunicació i de transparència informativa. Tant el ministre portaveu, com el ministre de Salut, com jo mateix hem anat fent compareixences periòdiques per informar de l'estat de la situació i explicar amb tot el detall possible les mesures que el Govern ha decidit adoptar en cada moment. Igualment, la resta de ministres han mantingut un diàleg fluid amb els representants de la societat civil en cadascun dels àmbits de la seva competència. Així ho hem fet i així ho seguirem fent.

L'excepcionalitat i la transcendència de les mesures que el Govern acaba d'acordar aquest vespre justifiquen aquesta compareixença, que també té un caràcter extraordinari.

Estem davant d'una situació que posarà a prova la nostra maduresa i capacitat de resistència com a societat i com a país. El Govern ha adoptat en tot moment les mesures necessàries per fer front a l'evolució d'una crisi que avança a uns ritmes imprevisibles. Ho hem fet des de la serenitat i la responsabilitat, però també des de la determinació i la fermesa.

Hem de ser tots conscients que cap mesura no hauria evitat ni evitarà que Andorra visqui la crisi de salut pública que representa el COVID-19. L'evidència científica ens demostra que tots els països i totes les latituds es veuran afectades per una malaltia que ja ha estat qualificada com a pandèmia per part de l'Organització Mundial de la Salut. El que estem fent amb totes aquestes mesures extraordinàries és intentar esglaonar el contagi, preservar aquelles persones especialment vulnerables i minimitzar el risc de col·lapse del sistema públic de salut.

Cap acció ni cap decisió no garanteix assolir aquests objectius. Però el que sí sabem és que sense aquestes mesures -que poden semblar dràstiques- estariem abocats a una situació del tot impossible de gestionar.

Dimecres a la tarda i ahir al vespre vaig comparèixer per anunciar algunes accions i mesures que ens han permès mantenir la situació sota control fins ara. Tot i així, els indicis cada cop més fonamentats de que hem passat al nostre país a la fase de transmissió comunitària del COVID-19, l'evolució de les xifres de contagi en les últimes hores als països del nostre entorn, especialment a Espanya, i el risc que aquesta situació es reproduïxi al nostre país, han portat al Govern a adoptar un nou paquet de mesures que s'aplicaran a partir de demà.

Segons el que acaba d'aprovar l'Executiu, a partir de demà dissabte i durant un període prorrogable de fins a 15 dies es decreta el tancament de tots els establiments d'oci i lleure, dels gimnasos, dels bars, dels restaurants i de tots els establiments comercials, amb l'excepció d'aquells que venguin productes de primera necessitat, com ara les botigues d'alimentació i els supermercats, les farmàcies i les benzineres.

D'altra banda, l'Administració general, les administracions comunals i l'Administració de Justícia, segons hem convingut amb els cònsols de les set parròquies i amb el Consell Superior de la Justícia, limitaran els seus serveis d'atenció al públic a aquells que siguin estrictament essencials; fet pel qual tots aquells tràmits o actuacions que no siguin urgents s'hauran de posposar fins a la fi d'aquestes mesures.

Un tancament més generalitzat és l'única forma que tenim de contenir l'epidèmia i estabilitzar els casos.

Soc conscient que aquestes mesures tenen unes implicacions importants per a la vida social, econòmica i laboral del país. La prioritat avui i sempre és garantir una gestió de la crisi sanitària el més ordenada possible. El primer és garantir els serveis sanitaris per fer front a la pandèmia; però això no vol dir que les conseqüències econòmiques i socials no siguin importants per al Govern: I avui us puc dir que no deixarem cap necessitat desatesa. És per això que dilluns vinent hi ha convocada una reunió amb els agents econòmics i socials per avaluar les implicacions que la situació en general i aquestes mesures en particular tenen sobre el teixit productiu del país.

A l'hora d'abordar les implicacions econòmiques i socials de la crisi del COVID-19 hem de partir d'un principi molt simple: La corresponsabilitat. Tots els sectors i totes les parts implicades haurem de fer esforços. Cadascú haurà de rebre segons la seva necessitat i cadascú haurà de donar segons la seva capacitat. I aquest principi vincula tant el sector privat com el sector públic; tant els empresaris, com els assalariats o els autònoms; tant aquells sectors que ja estan patint de manera directa i severa les conseqüències d'aquesta crisi, com aquells que encara no les han patit.

No hem deixat de treballar en aquest sentit i avui mateix hem acordat amb Andorran Banking la concessió de crèdits tous a les empreses amb problemes de liquiditat fins a un valor de 60 milions d'euros, i amb el Govern com a avalador.

També procedirem tant com calgui a l'ajornament o el fraccionament d'impostos i taxes del Govern i els Comuns.

Modificarem la Llei de la Seguretat Social per proporcionar la cobertura social apropiada a les persones en situació de baixa per detecció o sospites de COVID-19, particularment en el cas del personal sanitari que està en la primera línia d'aquesta crisi.

I adaptarem la legislació laboral per tal que, garantint sempre la percepció del salari, tant les persones assalariades com les empreses es reparteixin de forma equitativa les conseqüències de l'aturada de feina pel tancament o la reducció de l'activitat.

Amb el mateix esperit, si cal, es mobilitzarà al personal de l'Administració per fer tasques d'interès general diferents de les del seu lloc de treball.

La situació requereix la implicació de totes les persones i qualsevol solució o mesura pal·liativa que adoptem haurà de ser equitativa i inclusiva.

Vull agrair el to i el contingut general de les propostes que la patronal va fer arribar ahir al ministre de Presidència, Economia i Empresa, algunes de les quals el Govern ja ha acordat i les altres son objecte d'estudi. Son propostes pròpies d'una societat civil madura i amb capacitat de pensar en clau d'interès general. De la mateixa manera que ho és l'actitud i la mà estesa que hem copsat per part dels sindicats.

Com també cal agrair l'actitud responsable i modèlica dels dominis esquiables, de Caldea i de moltes altres empreses i negocis, que no només han entès la gravetat de la situació, sinó que s'han anticipat i han actuat en conseqüència.

Deia que la crisi del COVID-19 està posant a prova el nostre grau de maduresa com a país. També penso que estem donant un bon exemple. En nom de tot el Govern i en el meu propi vull fer arribar l'agraïment més sincer a tots els servidors públics, especialment al personal sanitari i d'emergències. Venen dies difícils per a les persones que treballen a l'Hospital i als centres de salut. I entre tots tenim el deure social de facilitar la seva tasca i de contribuir a una gestió el més ordenada possible de la situació.

L'agraïment també el faig extensiu als treballadors del sector privat, autònoms, professionals i empreses; que estan fent grans esforços per adaptar-se a aquesta situació sobrevinguda.

I en últim lloc, però no per això menys important, el meu agraïment més sincer a les persones que formen part de les institucions de l'Estat. Aquests dies estic en contacte permanent amb els serveis dels coprínceps, que sempre en moments crítics han estat i son un pilar fonamental de l'estabilitat d'Andorra.

Així mateix, el Govern compta amb el suport i la col·laboració de la sindicatura i del Consell Superior de la Justícia. També els grups parlamentaris, tant de la majoria com de l'oposició, estan donant un exemple de lleialtat institucional que ens ha de fer sentir orgullosos com a país. I finalment els Comuns, com a institucions més properes al dia a dia dels ciutadans, estan acomplint la seva missió amb excel·lència.

Cadascú des de la seva responsabilitat, pública o privada, ha de ser solidari i donar un exemple de patriotisme.

En poques hores es compleixen 27 anys de l'aprovació en referèndum de la Constitució de 1993. Aquell 14 de març Andorra va entrar per la porta gran de la comunitat internacional, essent plenament reconeguda com a Estat sobirà. La nostra sobirania i la nostra identitat es remunten molts més segles enrere, però la Constitució va significar el seu reconeixement formal.

A causa del COVID-19 s'han suspès els actes públics de celebració de la Constitució. Però no hi ha celebració millor que la que podem fer demà i en els dies que vindran: Donant exemple de maduresa, de responsabilitat, de compliment estricte i disciplinat de les normes acordades pels poders públics i de solidaritat amb aquells que pateixen la crisi de forma més directa.

La maduresa d'Andorra com a poble, el seu esperit de coresponsabilitat i solidaritat i els seus valors fraternals també es remunten molts segles enrere. Ara, coincidint amb el Dia de la Constitució, tenim totes i tots l'oportunitat de demostrar-ho.

Des del Govern seguirem actuant guiats únicament per l'interès general i observant sempre els principis de la fermesa, la responsabilitat i la transparència.

Agraeixo la vostra comprensió i compromís amb Andorra.